

Visie buitengebied gemeente Bergen op Zoom
Resultaten (online) ansichtkaarten

Resultaten (online) ansichtkaartenactie

De mening van inwoners en ondernemers
over het buitengebied van Bergen op Zoom

Datum: juni 2022

In opdracht van:

Inventarisatie beleving inwoners en ondernemers

Visie buitengebied Bergen op Zoom

De gemeente Bergen op Zoom heeft aan Pouderoyen Tonnaer de opdracht gegeven een visie op te stellen voor het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom. Voor de uitvoering hiervan werkt Pouderoyen Tonnaer samen met BSB Advies en Het PON & Telos. De mening van inwoners, ondernemers en bezoekers van het buitengebied vormt een belangrijk ingrediënt voor de totstandkoming van de Visie Buitengebied.

Ansichtkaart

Om deze mening op te halen hebben we een Ansichtkaart gemaakt met daarop 3 vragen:

- **Wat waardeert u aan het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom?**
- **Wat vindt u de grootste minpunten van het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom?**
- **Wat zijn kansen/suggesties om het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom te verbeteren?**

Oproep/uitnodiging

Alle huishoudens en ondernemers die gevestigd zijn in het buitengebied van Bergen op Zoom én een steekproef van 300 inwoners uit Halsteren en 200 inwoners uit Lepelstraat hebben een brief van de gemeente in de brievenbus ontvangen met daarbij de Ansichtkaart. Zij konden hun antwoorden op de Ansichtkaart schrijven en deze via een antwoordvelop retourneren. Een andere mogelijkheid was om de vragen via een link naar een online formulier in te vullen. Ook kregen alle leden van het burgerpanel Bergen op Zoom een mail met de uitnodiging om de vragen via de online link te beantwoorden.

Daarnaast zijn via de lokale en sociale media meerdere malen oproepen geplaatst met de link naar het online formulier en lagen er fysieke Ansichtkaarten op het stads kantoor, zodat iedereen die dit wil zijn of haar wensen en ideeën kenbaar kan maken.

Respons

In totaal hebben 796 inwoners de vragen op de Ansichtkaart beantwoord. 110 fysieke kaarten werden geretourneerd en 686 mensen vulden de vragen online in. De (online) Ansichtkaart kon worden ingevuld in de periode van 9 t/m 20 mei 2022.

Online community

In het najaar gaan we via een online platform verder in gesprek met inwoners, ondernemers en bezoekers van het buitengebied over kansen, mogelijkheden en dilemma's. Via de (online) Ansichtkaart konden geïnteresseerden nu reeds hun emailadres doorgeven als zij een uitnodiging willen ontvangen voor deelname aan de online community. 432 mensen gaven aan graag een uitnodiging te ontvangen.

Leeswijzer

In deze notitie lees je de belangrijkste resultaten en een beknopte weergave van de antwoorden die de inwoners hebben gegeven op de drie vragen op de Ansichtkaart. De informatie die we hebben opgehaald is kwalitatief van aard. Gemakshalve spreken we in de rapportage steeds over inwoners. Hiermee bedoelen we alle respondenten, dus zowel bewoners, ondernemers en bezoekers van het buitengebied. Alleen als we een specifieke groep bedoelen is dat expliciet vermeld. In de linker kolom geven we steeds een samenvatting van alle bevindingen. In de rechter kolom geven we met quotes wat meer kleur aan deze bevindingen.

De ansichtkaart

Wat vindt u belangrijk in het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom?

Geef uw mening! Zo doet u mee:

- Beantwoord de vragen op: hetpon-telos.nl/buitengebied-bergenopzoom
- Of vul deze kaart in en lever hem in op het gemeentehuis, of via de bijgevoegde antwoordenvolp!

1. Wat waardeert u aan het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom?

Bent u inwoner of ondernemer?

- inwoner
- ondernemer

2. Wat vindt u de grootste minpunten van het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom?

Uit welk gebied van Bergen op Zoom komt u?

- Stad Bergen op Zoom
- Dorp Lepelstraat
- Dorp Halsteren
- Buitengebied Noord
- Buitengebied Oost
- Buitengebied Zuid
- Anders, namelijk:

3. Wat zijn kansen/suggesties om het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom te verbeteren?

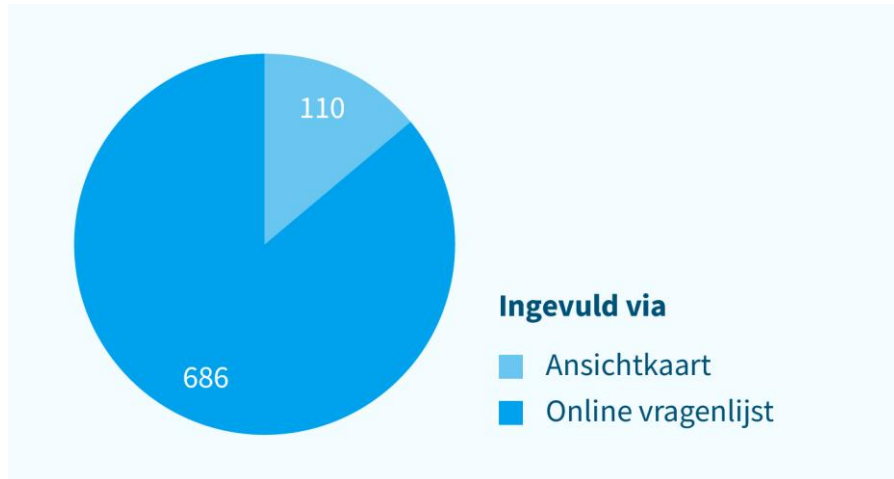

Wilt u een uitnodiging voor de online community ontvangen? Vul dan uw e-mailadres in:

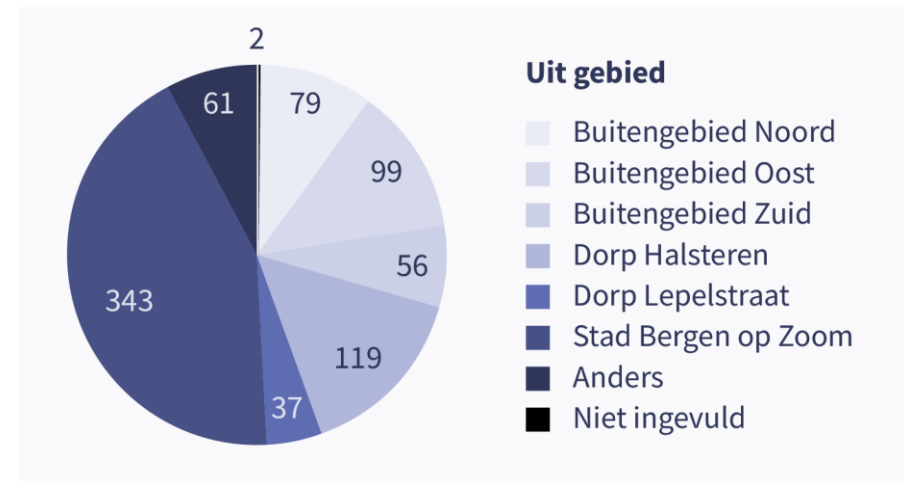
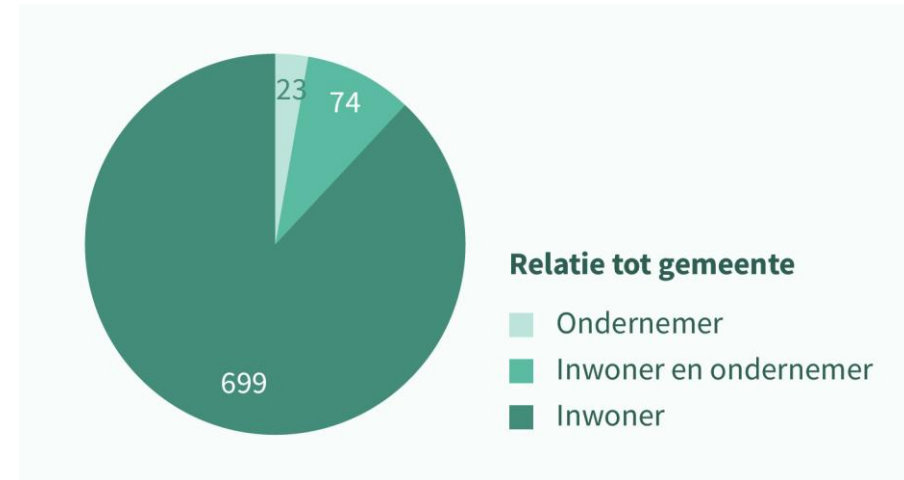
Mijn e-mailadres is:

Aantal ingevulde ansichtkaarten

- Aantal reacties: **796**
- Aantal vooraanmeldingen online community: **432**

Kenmerken respondenten

Wat waardeert u aan het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom?

Wat waardeert u aan het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom?

In onze woorden

Natuur, rust & ruimte

De inwoners van Bergen op Zoom waarderen de mooie, ruime en natuurlijke omgeving, waar mensen graag wandelen, fietsen, sporten en recreëren. Zij genieten van de rust, het vele groen, de (ongerepte) natuur, de bossen en het weidse en waterrijke landschap. Inwoners geven aan dat er een grote diversiteit aan flora en fauna aanwezig is en er nog prachtige stiltegebieden zijn met veel broedvogels en groot en klein wild. De omgeving geeft de bewoners en bezoekers van het buitengebied een gevoel van vrijheid. Het biedt een omgeving met gezonde en schone lucht. Zoals enkele inwoners benoemen: het buitengebied zijn de groene longen van de stad. De inwoners wijzen dan ook op het belang van het groen en de natuur in deze tijden van droogte en klimaatverandering.

Uniek afwisselend landschap

De huidige natuurlijke omgeving is uniek. Inwoners zijn zeer positief over de afwisseling van de vele verschillende landschappen, allemaal op slechts fietsafstand van elkaar en in de nabijheid van de stad. Zij waarderen de openheid en het weidse uitzicht met de polders, weilanden, de bossen, het water, de landerijen en de Brabantse Wal met haar duinlandschap. Deze afwisseling is wat het buitengebied van Bergen op Zoom volgens de inwoners heel bijzonder maakt. Zij zien dit als een groot goed dat moet worden gekoesterd en waar mogelijk versterkt. Inwoners benadrukken dat ontwikkelingen deze kernkwaliteiten niet mogen verstoren.

In hun woorden

“Het groen en de rust, ik geniet er elke dag van.”

“Het buitengebied geeft een ultiem gevoel van vrijheid.”

“Bergen op Zoom wordt omgeven door natuur. Aan de oost- en noordzijde door de Brabantse Wal, in het westen door Markiezaatsmeer, Zoommeer en op geringe afstand de Oosterschelde. De stad munt niet uit als groene leefomgeving, maar gelukkig is het buitengebied dat wel! De groene - en blauwe - omgeving is een van de belangrijkste kernwaarden van Bergen op Zoom.”

“Oude bomen, die veel CO2 opnemen, beschutting en veel groen waar we heel zuinig mee om moeten gaan in tijden van droogte en klimaatverandering. Onvervangbaar!”

“Je geest en longen krijgen een boost, en zo kort bij huis.”

“De variëteit in het buitengebied. Wil je naar het water dan is dat mogelijk, wil je naar het bos of naar de heide dan kan dat ook. Alles is binnen loop- en fietsafstand te vinden.”

“Het weidse en open karakter. Dus dat je ver de polder in kan kijken zonder dat je uitzicht onderbroken wordt.”

“De fraaie bossen, het mooie landelijke karakter, de mogelijkheid van wandelen en fietsen, de mogelijkheid van het genieten van de natuur (vogels, flora en fauna) en soms is er nog wat groter wild te zien. Bergen op Zoom moet hier zuinig op zijn want weinig steden hebben zo'n mooi en gevarieerd buitengebied.”

Wat waardeert u aan het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom?

In onze woorden

(Cultuur)historische elementen

Het buitengebied van Bergen op Zoom is volgens de inwoners rijk aan cultuurhistorische en geologisch historische elementen. Inwoners noemen bijvoorbeeld de Binnenschelde en het Markiezaatsmeer met haar schorren. De Waterlinie met haar vestingwerken, de Waterschans, Ravelijn en Fort de Roovere. En de Brabantse Wal met haar hoogteverschillen en de Steilrand, een abrupte overgang van de hoger gelegen zandgronden naar de lager gelegen zeeleipolders.

Nabijheid en bereikbaarheid

Bewoners waarderen de bereikbaarheid en nabijheid (zowel vanuit de stad als de kernen) van het buitengebied. Vanuit de verschillende kernen wandel of fiets je zo de natuur in. Inwoners zien dat gebieden steeds meer worden ingericht met meer ruimte voor wandelaars en fietsers.

Recreatieve voorzieningen

Het buitengebied van Bergen op Zoom biedt volgens de inwoners volop ruimte voor sport, ontspanning en recreatie. De prachtige omgeving is ideaal om te fietsen, wandelen, hardlopen, mountainbiken en paardrijden. Het uitgebreide wandel- en fietsroutenetwerk, evenals de aanwezigheid van diverse voorzieningen voor vrijetijdsbesteding en horeca, zodat er een plek is om wat te eten en drinken, worden gewaardeerd. Dit maakt dat er genoeg te zien en te beleven is.

In hun woorden

“Een historisch-geologisch belangrijk natuurgebied: de Brabantse Wal. Met veel bos, hoogteverschillen, diverse biotopen, de waterkant met schorren. Er zijn gebieden waar je in alle rust en stilte kunt wandelen en wild kunt waarnemen.”

“De zeldzame overgang van klei naar zandgrond. Dit brengt een bijzondere diversiteit aan natuur met zich mee.”

“De bosrijke omgeving met daarin de culturele aspecten die erin terugkomen (denk aan fort de Roovere). Daarnaast de originaliteit van bijvoorbeeld de renovatie van de Bergse Heide, maar ook het blote voetepad in Lievensberg bos. Daarnaast is er steeds meer oog voor balans in verkeer, meer en meer ruimte voor fietsers. Interessante verbindingen middels fiets en voetpaden.”

“Wandel- en fietsgebieden direct naast de deur.”

“Er is van alles te doen wat betreft sport, wandelen, natuur, geschiedenis, bossen en ontspanning.”

“Diverse mogelijkheden van vrijetijdsbesteding, zwemmen, wandelen, mountainbiken, skeeleren, hardlopen. Voor de jeugd het Klimbos, skateboarden, openbaar basketbalveld.”

“Het gebied tussen De Schans van Halsteren, Bergse Heide en Vrederust is heel fijn om te wandelen en ook mountainbikers en ruiters zien we er veel gebruik van maken.”

“Heel veel mogelijkheden om te wandelen, fietsen etc. Enkele unieke elementen zoals Mozesbrug, Pompejus, Binnenschelde, bossen, Vogelhut bij Kraaienbergh.”

Wat waardeert u aan het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom?

In onze woorden

Landbouw

Ook waarderen inwoners de agrarische bedrijvigheid, de (van oudsher) kleinschalige landbouw, het weidse uitzicht over de akkers en landerijen en de ruimte die er is voor boeren om te ondernemen. Het polderlandschap is een belangrijk onderdeel van het landelijk wonen wat de inwoners zo waarderen.

Woongenot

De inwoners van en ondernemers uit Halsteren, Lepelstraat en het buitengebied van Bergen op Zoom waarderen het landelijke karakter, de groene omgeving, beperkte bebouwing en de rust en ruimte om zich heen. Dit zorgt voor een gevoel van vrijheid en voor veel woongenot. Een enkeling geeft aan dat de dorpse gemeenschap en het wonen, dichtbij winkels en voorzieningen in de kernen en toch ook midden in de natuur, ervoor zorgen dat het prettig wonen is in het buitengebied van Bergen op Zoom.

In hun woorden

“De afwisseling van bos en open polderlandschap maakt het buitengebied aantrekkelijk om te wonen en te recreëren. Veel mensen maken hier dan ook veelvuldig gebruik van. De sterke agrarische sector zorgt voor een niet onbelangrijk deel voor dit buitengebied.”

“Dat er mooie agrarische bedrijven zitten, vaak al generaties en dat die moeten blijven voortbestaan. open landschap is mooi, er is veel ruimte voor fietsers en wandelaars en dat gaat goed samen met de agrariërs.”

“Mooie bosrijke omgeving, ideaal voor ontspanning, sporten, maar zeker voldoende ruimte voor ondernemen.”

“Slimme en tolerante combinatie van wonen, recreëren, natuur en agrarische activiteit.”

“De rust is heerlijk en de dorpse gemeenschap is fijn. Men heeft hier nog respect voor elkaar leven en laten leven!”

Wat vindt u de grootste minpunten van het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom?

Wat vindt u de grootste minpunten van het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom?

In onze woorden

Afval

Veel inwoners ergeren zich aan of maken zich zorgen over het vele afval in het buitengebied. Zij noemen hierbij vooral zwerfvuil van bezoekers, maar ook gedumpte huisraad en drugsafval. Behalve dat dit er rommelig uit ziet is het volgens hen bovendien schadelijk voor flora en fauna. Zwerfafval zien zij met name in de omgeving van de horecavoorzieningen, langs fietsroutes, autowegen en toeren afritten van de snelweg. Inwoners vinden dat er te weinig afvalbakken in het buitengebied staan. Ook ontbreekt het volgens hen aan toezicht en controle op afvaldumping en wordt er te weinig opgeruimd.

Verkeersveiligheid

Ook de verkeersveiligheid is een punt van zorg voor de inwoners. Zij geven aan dat auto's, motoren, grote landbouwvoertuigen en wielrenners regelmatig te hard rijden, wat in combinatie met de vaak smalle wegen gevaarlijke situaties kan opleveren voor fietsers, voetgangers en ruiters. Specifieke straten die worden genoemd zijn de Huijbergesebaan, de Oude Huijbergesebaan, de Heimolen, Zandven, de Bergesebaan en de Kannewielseweg in Halsteren. Het gebruik van verschillende weggebruikers op dezelfde rijbaan wordt als gevaarlijk ervaren. Ook wordt volgens inwoners onvoldoende gehandhaafd op snelheid in het buitengebied.

Veel mensen geven aan dat wegen, wandel- en fietspaden onvoldoende worden onderhouden, evenals bermen, sloten en houtwallen.

In hun woorden

“Dat er drugsafval wordt gestort in de natuur, zwerfvuil of hele vuilniszakken die worden weggegooid.”

“Veel van de grote projecten (zoals Bergse Heide) gaan ten onder aan hun eigen succes. Ondanks de inzet van veel vrijwilligers blijft er veel vervuiling achter in het buitengebied.”

“Er word veel rommel achtergelaten in bosgebied. Wordt slecht opgeruimd en gecontroleerd.”

“De snelwegen er is nergens echt rust.”

“Zeer veel landbouwverkeer. Ook veel sluipverkeer, vooral bij files op de knooppunten. Zeer veel wielrenners die met hoge snelheid rijden en niet kunnen stoppen. Dit alles zorgt voor gevaarlijke situaties met al enkele ongelukken tot gevolg.”

“Op veel wegen in het buitengebied wordt veel te hard gereden. Hardrijders hebben geen besef van de gevaren die er schuilen. Loslopende wilde dieren die plots de weg over kunnen steken vanuit bosjes of weide. Als je aan het wandelen bent met je hond of te paard vormen de hardrijders een gevaar.”

“Ook veel landbouwverkeer met erg grote landbouwmachines rakelings langs fietsers en wandelende kinderen. Erg onveilig gevoel.”

“Minder goed scheiding van autoverkeer en fiets- wandelverkeer.”

Wat vindt u de grootste minpunten van het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom?

In onze woorden

Oprukkende bebouwing en ontwikkelingen in het buitengebied

De toenemende bebouwing wordt regelmatig door inwoners als minpunt benoemd. Het gaat zowel om de ontwikkeling van (meer) woningbouw, industrie als recreatievoorzieningen in het buitengebied. De vele ontwikkelingen in de afgelopen jaren en toekomstige projectplannen gaan volgens inwoners ten koste van de natuur, het groen, de rust en de ruimte. Dat zijn juist de kernwaarden van het buitengebied. Die moeten volgens hen worden gekoesterd. Specifieke voorbeelden van ongewenste ontwikkelingen in het buitengebied die worden genoemd zijn onder andere de woningbouw in de Augustapolder, het TenneT hoogspanningsstation en de plannen voor het Poortgebied. Een enkeling noemt ook de windmolens.

Een enkeling vindt juist dat er te weinig bebouwing in het buitengebied wordt toegestaan en is van mening dat de gemeente grondeigenaren onder strikte voorwaarden deze mogelijkheid moet kunnen bieden.

Versnippering en teloorgang natuur

Inwoners betreuren het dat veel bomen worden gekapt en er steeds meer groen en natuur verdwijnt. Er worden diverse opmerkingen gemaakt over het weghalen van groen in het kader van onderhoud wat de natuurlijke waarden niet ten goede komt. Als voorbeelden worden de Melanen, Waterlinie en Fort de Roovere genoemd.

In hun woorden

“Er worden teveel bomen omgehakt, er worden verkeerde keuzes gemaakt. niet alles hoeft te wijken voor nieuwe projectplannen. Er is ruimte genoeg in de binnenstad en industriegebied hiervoor!”

“Men is altijd bezig met nieuwe ontwikkelingen. Dit geeft teveel stress bij de bewoners!!!”

“Dat de gemeente bergen op zoom het vol wil bouwen, eeuwig zonde.”

“Dat het onder druk staat door groeiende industrie en uitbreidingen van woningbouw.”

“Dat er overal gebouwd wordt, grote villa's een hotel met fastfood restaurant op een plaats waar een diversiteit aan flora en fauna zit, schandalig gewoon.”

“Het grootste minpunt vind ik de huizen die er inmiddels staan en die nog gebouwd gaan worden in het stuk natuurgebied bij de spoorlijn in de Augustapolder. Ik vind het echt dood en doodzonde. Had dat niet anders gekund? Dit gaat naar mijn mening helemaal de verkeerde kant op.”

“Dat het steeds kaler wordt. Doordat jaarlijkse kap steeds meer wordt, is er bijna geen echt "bos" meer, je kunt alles overzien als in een groot park. Bizar!”

“Het slopen van de bossen, het leeg kappen van bospercelen zonder hier snel en adequaat voor herbepanting te zorgen. Het bouwen op de Heimolen van veelal moderne woningen die niet passen bij de overige bouwstijl. Het slopen van veel groen aldaar.”

Wat vindt u de grootste minpunten van het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom?

In onze woorden

Het verwijderen van onderbegroeiing in de bossen, zoals struiken, is bedreigend voor groot en klein wild en broedvogels omdat ze niet kunnen schuilen. Zij benadrukken dat de gemeente zuinig moet zijn op de natuur, want natuur die verdwijnt komt nooit meer terug.

Inwoners geven daarnaast aan dat natuurgebieden zijn versnipperd omdat zij worden doorsneden door (snel)wegen en spoorlijnen. Inwoners pleiten juist voor meer natuurlijke verbindingen. Dit is belangrijk voor de biodiversiteit en zorgt ervoor dat wandelroutes met elkaar kunnen worden verbonden.

Effecten van grootschalige recreatie

De grootschalige recreatievoorzieningen in het buitengebied brengen ook overlast met zich mee. Als gevolg van de toegenomen bezoekersdrukte ervaren inwoners overlast van zwerfafval, het vele autoverkeer in de natuurgebieden en parkeeroverlast, onder andere bij De Berk en bij het Appeltje.

Ook ervaren inwoners overlast van de vele mountainbikers in het buitengebied. MTB routes doorkruisen de wandelpaden, wat gevaarlijke situaties oplevert, en de MTB'ers verstoren de rust en natuur.

Enkele inwoners geven daarnaast aan overlast te ervaren van hondenpoep en loslopende honden.

Er zijn daarentegen ook enkele inwoners die aangeven juist meer horeca, MTB routes, ruitersporen en meer of grotere hondenloop-gebieden te wensen.

In hun woorden

“Ook veel te veel mountainbikeroutes en veel te strak ingericht. Dieren en dan met name reeën hebben dekking nodig om overdag te rusten. deze wordt nu massaal weggehaald door de gemeente om de gebieden open te houden. met name de waterlinie, fort de Roovere, grote Melanen.”

“Ik betreur ten zeerste dat het natuurlijk bos voor een groot deel verdwenen is. Het is ontwikkeld tot een druk recreatiegebied met bomen, waar ik niet meer graag kom. hooguit om afval te rapen.”

“De snelwegen die bos en groen raar door midden splijten.”

“Met name de Brabantse wal is verrommeld. Recent nog met het recreatiegebied van de heide (de berk c.a.). Als de verzorgingsplaats met tankstation, hotel, fastfoodtenten doorgaat is de ecologische hoofdstructuur van de Brabantse Wal in de noord-zuidrichting volledig doorsneden ... dat gebeurde eerder al door a4 en a58.”

“Het vol zetten van natuurgebieden met commerciële uitspannels als bijv. Fort de Roovere.”

“Horecavervuiling. Een kleine voorziening heeft toegevoegde waarde, maar grootschalig zoals Het Appeltje en de Berk zij zeer hinderlijk.”

“Recreanten slecht gescheiden worden, mountainbikeroutes die looproutes dwars doorkruisen.”

“De mountainbikers verjagen ook de dieren. in het weekend als er veel moutainbikers zijn is er geen dier of vogel te vinden.”

Wat vindt u de grootste minpunten van het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom?

In onze woorden

Door een enkeling wordt de verloedering rondom campings de Heide en Vredenburg genoemd als minpunt van het buitengebied.

Parkeeroverlast

De inwoners ervaren op diverse plaatsen in het buitengebied overlast van geparkeerde auto's. Plekken die met name worden genoemd zijn de Heide, de Berk, Lievensberg en rondom het Appeltje en het Klimbos.

Ontbreken van kleinschalige voorzieningen voor recreatie

Andere minpunten die worden genoemd zijn dat er te weinig bankjes en picknicktafels zijn langs de wandel- en fietsroutes en dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met de toegankelijkheid voor mensen die slecht ter been zijn. Ook geven inwoners aan dat de bewegwijzering slecht is en er weinig bekendheid en informatie gegeven wordt over de voorzieningen in het buitengebied.

Openbaar vervoer

Een andere voorziening die met name inwoners, die woonachtig zijn in de kernen en het buitengebied, missen is een goede OV-verbinding van en naar het buitengebied. Dit wordt met name vaak door inwoners uit Lepelstraat genoemd, maar ook inwoners uit Kladder en andere gebieden wijzen hierop.

In hun woorden

“Het gebied bij De Heide is, doordat het zeer veel gebruikt wordt, voor mij niet meer aantrekkelijk om te gaan wandelen.”

“Weinig parkeergelegenheid bij de bossen, auto's staan vaak half op de weg.”

“De verkeerssituatie bij De Berk. Het is daar vaak zo druk dat mensen noodgedwongen op de weg moeten lopen.”

“Parkeeroverlast t.h.v. Appeltje. Terwijl er een afgesloten parkeerterrein aanwezig is.”

“Onderhoud wegen laten ver te wensen over, soms ook bereikbaarheid van bepaalde gebieden en de mogelijkheid van ondersteunende voorzieningen om een pauze te nemen als je fietst of wandelt.”

“Slechte fietspaden en bewegwijzering.”

“De toegankelijkheid voor gehandicapten. Zij kunnen met een rolstoel of rollator amper in het bos komen.”

“Veel zwerfafval, weinig of geen prullenbakken; heel weinig bankjes, vaak slecht wegdek.”

“Het openbaar vervoer voor bv naar station, scholen is er niet. Is echt nodig voor jeugd en anderen.”

Wat vindt u de grootste minpunten van het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom?

In onze woorden

Overlast van wegen en industrie

Inwoners ervaren geluidsoverlast van wegen, vliegveld Woensdrecht en de industrie. Ook 's nachts worden bedrijven door vrachtwagens en landbouwvoertuigen bezocht. Enkele inwoners wijzen op luchtvervuiling uit nabijgelegen (bijvoorbeeld asfaltcentrale) en Antwerpse industrie. Tevens noemen de inwoners dat het beeld op de horizon wordt vervuild door industrie, rommelige loodsen, bedrijfsgebouwen, snelwegen en windmolens.

Gemeentelijke aanpak en visie

Een aantal inwoners verwijten de gemeente een gebrek aan visie op het buitengebied. Daarnaast geven verschillende inwoners en ondernemers aan dat zij de indruk hebben dat de gemeente het economisch belang zwaarder laat meewegen dan het leefklimaat voor de inwoners zelf.

Volgens enkele inwoners is de gemeente niet altijd transparant in de ontwikkelingen die plaatsvinden en worden omwonenden en belanghebbenden onvoldoende betrokken bij de plannen.

Ook lijkt er niet altijd voldoende oog te zijn voor kleinschalige (inwoner)initiatieven en wordt er onvoldoende meegedacht met lokale ondernemers.

In hun woorden

“Dat het geluid van de snelwegen vaak teveel binnendringt.”

“Om te wandelen heb je steeds het geluid van langsrazende auto's en vrachtwagens.”

“Dat Gemeente Bergen op Zoom daar steeds weer mee (over) bezig is t.b.v. invulling voor industrie, dit alles onder het mom van werkgelegenheid, zonder daarbij acht te slaan op wat de omwonenden en belanghebbenden daar van vinden.”

“Het oprukken van industrie terreinen, die het buitengebied verandert. het raadsbesluit om het Tennet station te bouwen bij de Pals is daar een goed voorbeeld van. Dit hoort thuis op een industrie terrein..... Uw visie ontwikkeling is dan ook mosterd na de maaltijd. Willen en wetens het station er eerst doordrukken en dan nu doodleuk vragen naar de toekomstvisie van het buitengebied?”

“Dat het gemeentebestuur, maar ook gemeenteraad, je links laat liggen, niet geïnteresseerd zijn in de omgeving.”

“Veel jongeren uit de regio hebben geen primaire huisvesting en Bergen op Zoom houdt zich bezig met het ontwikkelen van tweede huizen. ... m.i. gaat het hier alleen maar om geld verdienen en niet om maatschappelijke verantwoord ondernemen.”

“Het behoud van de bestaande natuur wordt eenvoudig verkwaanselt door goed bedoelende ambtenaren., De burger heeft geen invloed hierop. Het lijkt wel "Achterkamertjes" overleg.”

Wat zijn kansen/suggestie om het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom te verbeteren?

In onze woorden

Behoud en bescherming van de natuur

Veel inwoners geven prioriteit aan behoud en waar mogelijk versterking van de natuur. De natuur, rust en het landschap in het buitengebied worden gekoesterd. Inwoners suggereren om in te zetten op bescherming en behoud van de natuur, vergroening en het stimuleren van biodiversiteit.

Balans tussen natuur en recreatie

Het buitengebied biedt mooie kansen voor vrijetijdsbesteding, maar een goede balans tussen natuur en recreatie is belangrijk. Een aantal inwoners ziet kansen voor meer recreatie in het buitengebied, anderen zien liever dat (grootschalige) recreatie in het buitengebied wordt beperkt. Inwoners pleiten voor recreatie die samengaat met de natuur.

Nieuwe ideeën die worden aangedragen zijn met name gericht op kleinschalige voorzieningen voor bezoekers van het buitengebied zoals drinkwatertaps, bankjes (bijvoorbeeld van natuurlijke materialen), (mobiele) afhaalpunten voor eten/drinken en verspreide toiletgelegenheden. Enkele inwoners opperen het idee om de Zanderijen te herstellen en deze weer geschikt te maken voor recreatie.

Kwalitatieve verbetering van bestaande bebouwing

Kijken we naar bebouwing in het buitengebied, dan ziet men met name kansen in kwalitatieve verbetering van de reeds bestaande componenten (wonen, industrie en recreatie). Nieuwe (grootschalige) bebouwing vinden inwoners niet wenselijk.

In hun woorden

“Het buitengebied zoveel mogelijk intact houden en daar waar nodig terug brengen in originele staat. Wel meer aandacht voor natuurbehoud, biodiversiteit en duurzaamheid. Het zoveel mogelijk weren van auto's in het gebied.”

“Bescherm de natuur, investeer in mogelijkheden om meer vormen van recreatie te hebben die samengaan met de natuur. Wandel- fiets-, mountainbike routes, meer en betere stop/rustplekken onderweg.”

“Zet echt in op het groener maken, groen houden en rustig. De waarde van natuur is echt onbetaalbaar en Bergen op Zoom ziet niet haar kracht in wat zij nu juist mooi heeft. Dat wordt zeldzaam en zeer waardevol. Mensen willen wandelen, fietsen, niet overal hoeft een eettent.”

“Meer nadruk op al het moois. Maak van de natuur geen pretpark.”

“Meer investeren in renovatie en herbouw in bestaande bebouwde gebieden en plaatsen in de gemeente en waar mogelijk teruggeven van open gebieden aan de natuur. Zwaarder inzetten op beperking bereikbaarheid voor met name gemotoriseerd verkeer en outdoor sporten zoals mountainbiken, die ten koste gaan van flora en fauna.”

“Duidelijke visie ontwikkelen die 20-30 jaar vooruit kijktniet gericht op uitbreiding van bestaande componenten (wonen, bedrijfsmatige activiteiten, recreatie etc.) maar op een kwalitatieve verbetering in alle domeinen.”

Wat zijn kansen/suggesties om het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom te verbeteren?

In onze woorden

Er kan gedacht worden aan het benutten en renoveren van bestaande (leegstaande) gebouwen, herontwikkelen van vrijkomende agrarische bebouwing, inzetten op meervoudig ruimtegebruik, industrie clusteren op het industrieterrein en het mogelijk maken van (kleinschalige) nieuwe woonvormen en permanent wonen in reeds bestaande recreatiewoningen.

Scheiding en verbinding van gebieden

Inwoners vinden het belangrijk dat er een duidelijke scheiding blijft tussen stad- en buitengebied en tussen voorzieningen en natuur. Dit kan door recreatie te positioneren aan de rand van de stad en dieper in het buitengebied ruimte te behouden voor natuur en landbouw. Tegelijkertijd zien inwoners graag meer verbinding tussen de natuurgebieden, zodat aaneengesloten wandel- en fietspaden en ecologische verbindingzones voor flora en fauna ontstaan.

Wandel- en fietspaden

Er is behoefte aan verdere ontwikkeling van wandel- en fietspaden. Inwoners noemen bijvoorbeeld duidelijkere bewegwijzering, bewegwijzerde routes, GPS tracking, brochures via VVV en informatieborden langs de route. De Turfroute zien zij als goed voorbeeld hiervan. Over de toegang van mountainbikers in het buitengebied is men verdeeld. Het wordt van belang geacht dat er geleide plekken of routes zijn waar men kan mountainbiken, maar ervaren overlast van mountainbikers moet worden tegengegaan. Inwoners zien graag dat MTB-routes en wandel- en ruiterroutes van elkaar worden gescheiden en de toegang van mountainbikers in kwetsbare natuurgebieden wordt geweerd.

In hun woorden

“Focus op consolideren: er zijn meer dan genoeg mogelijkheden in bestaande bebouwd gebied voor ontwikkelingen.”

“Met een lange termijn visie zorgdragen voor goed onderhouden gebieden met goed gereguleerde horeca. Aanleg van meer fietspaden (hier zijn al mooie voorbeelden gerealiseerd). Durf te besluiten dat buitengebieden niet bebouwd worden en veranker zo'n besluit goed.”

“Geef bestaande bewoners met kleinschalige plannen de ruimte om na beëindiging bedrijf kwaliteitsverbetering te realiseren die goed past in dit gebied.”

“Meer een overloop gebied tussen de stad en het buitengebied vormen, daar ruimte voor recreatie en dieper in het buitengebied ruimte voor natuur en landbouw.”

“Zeker aan de noordkant een duidelijker afbakening van de natuur zodat mensen weten dat ze natuurgebied betreden.”

“Proberen om de gebieden zoveel mogelijk aansluitend te maken, niet alleen leuk voor de mens, maar meer nog voor flora en fauna.”

“Zorg voor goed gedocumenteerde wandel- en fietsroutes. Niet teveel te grote horeca, zoals de plannen voor "Van der Valk". Probeer er nu eens voor te zorgen dat Bergen op Zoom met zijn prachtig buitengebied als toplocatie bij de VVV en alle recreatie-intermediairs als aanrader te boek kom te staan.”

Wat zijn kansen/suggesties om het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom te verbeteren?

In onze woorden

Informatievoorziening en educatie

Inwoners doen de suggestie voor betere informatievoorziening en educatie. Het gaat hierbij zowel over goede bewegwijzering, duidelijke informatieborden met regels voor het gebruik van paden, wegen en voorzieningen en voorlichting over hoe bezoekers om zouden moeten gaan met het buitengebied. Bijvoorbeeld door het geven van rondleidingen in het gebied, vrijwilligers die mensen aanspreken of helpen en/of educatie en leerprogramma's via school of het wijkcentrum. Op deze manier kan meer bewustwording worden gecreëerd hoe om te gaan met de natuur en eigen verantwoordelijkheid worden gestimuleerd.

Afvalinzameling en onderhoud

Op dit moment ervaren inwoners overlast van zwerfafval. Veel inwoners vragen om meer prullenbakken en voldoende momenten van leging om dit probleem te verminderen. Inwoners doen de suggestie om als gemeente meer te investeren in onderhoud van het buitengebied om het netjes en toegankelijk te houden. Naast het opruimen van afval wordt ook onderhoud aan de bestrating genoemd. Ook kan er nagedacht worden over het aanspreken van bezoekers op hun gedrag om afval op te ruimen, bijvoorbeeld via een groene boa of natuurpreventie (zoals buurtpreventie).

Controle en handhaving

Er is ook behoefte aan meer controle en handhaving. Op het gebied van zowel afvaldumping en drugsafval als het dealen van drugs, parkeer- en snelheidsovertredingen en andere vormen van criminaliteit. Ook wordt gevraagd om meer toezicht op loslopende honden, mountainbikers en onjuist gebruik van fiets- en wandelpaden.

In hun woorden

“Bewustwording door educatie op school en volwassenen educatie. Initiatieven zoals wat boswachter Eric de Jonge doet. Meer inbreng en verantwoordelijkheid van burgers zelf.”

“Info aan burgers, nadruk op verantwoordelijkheidsbesef, het informeren en educatie jeugd. Handhaven en lik op stuk beleid. Bij misbruik door wandelaars en/of mountainbikers evenzo.”

“Bergen op Zoom promoten met nadruk op wandelen, fietsen en mountainbiken in een prachtige omgeving met als toegift een historische binnenstad.”

“Duidelijkheid verschaffen over functies en mogelijkheden; gebieden voor wandelaars, fietsers/mountainbikers, kinderen.”

“Wat meer afvalbakken plaatsen en regelmatig leegmaken en meer handhaving c.q. controle in deze gebieden.”

“Handhaven op overtredingen. Met name wat betreft stortingen drugsafval mogen van mij camera's in het buitengebied geplaatst worden, zodat de schuldigen opgespoord worden en opdraaien voor de onkosten.”

“Voorkomen van afvaldumpingen in natuur. Met name bij afrit en oprit snelweg is het net een stortplaats. Meer handhaving. Meer snelheidscamera's en preventieve maatregelen tegen te snel rijden. Zorg voor andere routes landbouwverkeer zodat het veiliger wordt op straat. Zandwegen die veel worden gebruikt toch bestraten tegen stof overlast.”

Wat zijn kansen/suggesties om het buitengebied van gemeente Bergen op Zoom te verbeteren?

In onze woorden

Toegankelijkheid en verkeersveiligheid

Inwoners vinden het met name belangrijk dat het buitengebied veilig en goed toegankelijk is voor fietsers en wandelaars. Op dit moment wordt er op diverse plekken drukte van autoverkeer en geparkeerde auto's ervaren. Om dit probleem op te lossen reiken inwoners verschillende ideeën aan. Men oppert om sommige gebieden geheel af te sluiten voor auto's of plekken op bepaalde tijden autoluw te maken, om drukte te voorkomen. Dit is zowel ter bevordering van de veiligheid van fietsers en wandelaars als van de stilte en rust in de natuurlijke omgeving. Ook worden ideeën aangedragen om meer parkeerplaatsen te realiseren aan de rand van het buitengebied. Andere inwoners zien als oplossing om, al dan niet tegen betaling, in het gebied zelf meer parkeermogelijkheden te realiseren (zoals bij de Bergse Heide en ruimere openingstijden parkeerterrein 't Appeltje). Het voordeel daarvan is dat deze plekken daarmee ook toegankelijk blijven voor mensen die minder goed te been zijn.

Daarnaast oppert men om verkeer in het buitengebied te ontmoedigen en snelheidsbeperkingen in te voeren voor de verkeersveiligheid en rust. Dit kan door het verminderen van de maximale snelheid of aanbrengen van natuurlijke snelheidsremmers en drempels. Een aantal inwoners zou graag geluidswallen willen naast de snelwegen om geluidsoverlast van de snelwegen in het buitengebied te beperken.

Met name inwoners van het buitengebied en van de dorpen benoemen ook de bereikbaarheid met het OV als aandachtspunt.

In hun woorden

“Rust bieden, minder toegankelijkheid voor auto's, mountainbikeroutes beperkt houden en handhaven.”

“Sommige plaatsen alleen door wandelaars en fietsers toegankelijk te maken waardoor parkeer- en auto overlast zal verminderen. Ook meer afvalbakken waardoor de hoeveelheid zwerfafval hopelijk vermindert.”

“Snelheidsbeperkingen en minder verkeer, dus meer veiligheid voor wandelaars en fietsers.”

“Het is fijn als de natuur gratis toegankelijk is en goed bereikbaar met ov en per fiets. Voor gehandicapten of mensen die slecht ter been zijn is ruimte met de auto noodzakelijk. Verder zou er wat mij betreft fors parkeergeld gevraagd kunnen worden voor auto's en daarmee evt. een parkeerterrein (bijvoorbeeld op het braakliggende terrein in de buurt van de Berk). Zo wordt het veiliger én wordt de auto ontmoedigd.”

“Meer aandacht voor schone natuur. Spreid ook drukte tijdens mooie dagen, heide, bosgebieden veel te druk, overal auto's geparkeerd. Zorg dat andere gebieden ook aantrekkelijk zijn en weer auto's uit het gebied.”

“Auto's mogen best op een groter afstand worden geplaatst met goede wandelpaden. Zodat de bossen waar je loopt/verblijft niet volstaan met auto's. Het voelt dan meer aan op een parkeerplaats dan een groene omgeving.”

“Snelheidsbeperkingen en minder verkeer, dus meer veiligheid voor wandelaars en fietsers.”

In onze woorden

Burgers meer betrekken, samenwerken en initiatieven stimuleren

Tot slot ziet men kansen voor de gemeente om inwoners waar mogelijk vaker bij plannen en ontwikkelingen te betrekken en samen te werken met bewoners- en (natuur)organisaties, zoals bijvoorbeeld Brabants Landschap.

Ook roepen inwoners de gemeente op om initiatieven van lokale ondernemers en burgerinitiatieven gericht op duurzame ontwikkeling en invulling van het buitengebied te stimuleren en ondersteunen. Hierbij kan worden gedacht aan moestuinen, voedselbossen, plukweiden, stadsboerderijen, natuurinclusieve landbouw, herontwikkeling van vrijkomende agrarische bebouwing en dergelijke.

In hun woorden

“Meer toezegging en handhaving. Particuliere initiatieven ondersteunen stimuleren. De burgers er veel meer bij betrekken. Misschien een soort natuurpreventie zoals de buurtpreventie.”

“Het werken aan de klimaatdoelstellingen, het terugbrengen van stikstofuitstoot. Het stimuleren van boerderijwinkels, voedselbos, stedelingen betrekken bij het buitengebied. Mogelijkheden tot participatie en vrijwilligersgroepen.”

“De natuur behouden en laten beheren door natuurorganisaties.”

“Behoud het unieke karakter, geef landbouwgronden terug aan de natuur en stop de vercommercialisering. Bij ontwikkeling denk dan aan voedselbossen en kleinschalige moes-of volkstuinten. Geef imkers wat ruimte en/of een kinderboerderij waar kinderen zelf ook de beesten kunnen verzorgen en geef lokale ondernemers kansen i.p.v. Mc Donalds en Kentucky Fried Chicken. Slecht voor de gezondheid van de burgers en heel vervuilend door al het wegwerp materiaal wat zij gebruiken.”

“Dialogo aangaan met partijen (ondernemers recreatie/bedrijven, burgers en gemeente) om een groter draagvlak te creëren (niet alleen op papier). De eventuele knelpunten kunnen besproken worden. Dit leidt proactief naar of oplossingen of aanpassing plannen. Het buitengebied kan dan multifunctioneler worden ingericht.”

“Er zijn diverse boeren die willen stoppen met hun bedrijf en geen opvolging hebben. Mogelijk kan de overheid (de gemeente??) deze gronden aankopen en hier weer natuur terug brengen.”

© 2022 Het PON & Telos

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij Het PON & Telos. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van Het PON & Telos. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan Het PON & Telos geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Auteurs

ir. Jolanda Luijten & Britte van Dalen MSc
Met dank aan Ismay Kieskamp

Foto's

Gemeente Bergen op Zoom

www.hetpon-telos.nl

HET pon | telos